

УДК 378.147:004:796.25.14

А. В. СВАТЬЄВ

доктор педагогічних наук, професор
Запорізький національний університет

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ

У статті розглянуто проблеми підвищення якості освіти в галузі фізичної культури та спорту шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних методів навчання, мультимедійних засобів, упровадження електронних засобів навчання, комп'ютерних навчальних програм. Зазначено, що тенденції розвитку суспільства вимагають невідкладного вирішення проблеми випереджального розвитку системи освіти на основі інформаційних технологій, створення в країні єдиного освітнього інформаційного середовища.

Ключові слова: технології, підготовка, виховання, спорт, методи, засоби, програми.

Пріоритетом розвитку освіти в галузі фізичної культури та спорту є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують подальше вдосконалення навчально-виховного процесу, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Зокрема, комплексне застосування засобів нових інформаційних технологій навчання на сучасному етапі – це головна умова виховання молоді, здатної орієнтуватися в обставинах, що змінюються, адекватно діяти в навколишньому середовищі, аналізувати проблемні ситуації, що виникають, і знаходити раціональні засоби орієнтації в них. Спрямованість навчання на використання інформаційних комп'ютерних технологій як високоефективного способу навчання не лише забезпечує підвищення рівня професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту, а й суттєво впливає на їхню мотиваційну сферу, зумовлюючи формування пріоритетних професійних і навчально-пізнавальних мотивів навчання, що забезпечують успішність оволодіння професійними знаннями та вміннями. У зв'язку з цим використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій навчання варто розглядати як найважливішу складову фундаментальної підготовки кваліфікованого фахівця з фізичної культури та спорту.

Аналіз педагогічної літератури засвідчує, що проблема професійної підготовки майбутнього фахівця й технологій навчання були предметом дослідження багатьох учених (А. Алексюка, І. Богданової, С. Гончаренка, Р. Гуревича, І. Зязюна, О. Пехоти, І. Підласого, Н. Тализіної, С. Сисоєвої). Систему підготовки вчителя до використання інформаційних технологій у навчальному процесі запропонував і обґрунтував М. Жалдак. Проблеми використання інформаційних технологій (ІТ) у навчальному процесі розглянуто в працях О. Бугайова, Г. Гайдучка, С. Гончаренка, О. Кабардіна,

Є. Коршака, Б. Миргородського, Б. Перкальскіна, М. Шахмаєва. Наразі існує чимало досліджень, присвячених застосуванню інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у галузі фізичної культури та спорту (В. Ашанін, Я. Белькасем, С. Єрмаков, Л. Іващенко, С. Канішевський, Ю. Човнюк, В. Крамських, Н. Наумова, І. Огірко, Е. Пирогова, Н. Страшко, Р. Раєвський, О. Скалій, Л. Сущенко, В. Шаповалова). Дослідники запропонували широкий спектр комп'ютерних програм для багатьох напрямів фізичного виховання, які мають оздоровчу, навчальну, тренувальну спрямованість. Автори довели, що застосування ІТ у галузі фізичного виховання та спорту оптимізує навчальний процес, діяльність учителя й учнів, сприяє якісному засвоєнню навчального матеріалу.

Водночас аналіз науково-педагогічних джерел і проведене дослідження стану вивчення цієї проблеми свідчать про те, що проблему використання інформаційно-телекомунікаційних технологій у підготовці фахівців у галузі фізичної культури та спорту розроблена недостатньо.

Роботу виконано у відповідності до плану науково-дослідної роботи Запорізького національного університету.

Мета статті – визначення можливих шляхів формування професійних знань, умінь майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту на основі інформаційно-комунікаційних технологій засобів навчання.

Пріоритетами державної політики України в розвитку освіти, як зазначають багато дослідників [1–3], є особистісна орієнтація освіти, розвиток системи неперервної освіти через забезпечення наступності змісту та координації освітньо-виховної діяльності на різних щаблях освіти, які функціонують як продовження попередніх і передбачають підготовку осіб для можливого переходу до наступних шаблів, інтеграція освіти в міжнародний освітній простір, суверенність прав особи у виборі навчального закладу, форми та рівня здобутої освіти та кваліфікації [4].

Україна чітко визначила орієнтир на входження в освітній простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог, наполегливо працює над практичним приєднанням до Болонського процесу, проте така інтеграція не має означати уніфікацію, адже надзвичайно важливо за будь-яких інтеграційних процесів українській освіті зберегти свою національну ідентичність і кращі здобутки вищої школи України [3]. Донедавна управлінські структури та професійне співтовариство переважно розглядали інформатизацію освіти як суто технічне завдання. Під нею розуміли, насамперед, постачання комп'ютерів, підключення до Інтернету, викладання курсу інформатики. Інформатизацію не пов'язували безпосередньо з оновленням змісту, методів і організаційних форм навчання, досягненням нових навчальних результатів, модернізацією всіх сторін життя загальноосвітньої школи, використанням комп'ютера у викладанні навчальних предметів.

На міжнародному просторі завдяки створенню освітянських мереж, засобів дистанційної освіти, діяльності відомих міжнародних організацій,

зокрема Європейського Союзу, Ради Європи, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ, ОЕСР, внеску таких країн, як Велика Британія, США, Франція, Німеччина та ін., учні, студенти, освітяни користуються сучасними бібліотеками, отримують та обмінюються інформацією на міжконтинентальному просторі, навчаються, підвищують фахову кваліфікацію, здійснюють моніторинг якості освіти та беруть участь у різноманітних програмах і проектах. У загальному контексті оновлення педагогічних технологій в освітній сфері важливими та цікавими є такі проблеми, як запровадження дистанційної освіти як в Україні, так і за кордоном, застосування новітніх інструментів вимірювання якості освіти засобами ІКТ. Українська освіта сьогодні відчуває нагальну потребу розробки та запровадження ІКТ відповідно до кращих світових зразків, що є запорукою вагомого внеску в розвиток стабільності та прогресу українського суспільства. Не менш актуальним є практичний досвід вітчизняних педагогів у галузі впровадження сучасних засобів навчання в навчально-виховний процес. Саме тому створення та функціонування інформаційного освітнього середовища засобами ІКТ є важливою сферою, що потребує особливої уваги з боку освітян-науковців і практиків [5].

Використання у викладанні навчальних дисциплін нових інформаційних технологій є одним із напрямів інформатизації освіти та разом з тим сприяє формуванню інформаційної культури як складової професійної культури фахівця, формуванню таких професійно значущих якостей, як професійна компетентність, мобільність, гнучкість, самостійність. Інформаційні технології відкривають доступ до інформації, тобто дають зовсім нові можливості для набуття професійних знань, реалізації творчості. Використання в навчальному процесі інформаційно-комунікаційних технологій сприяє його інтенсифікації. Творче використання інформаційних технологій у викладанні навчальних дисциплін ґрунтується на інтеграції педагогічних та інформаційних технологій [6].

Інформаційно-комунікаційні технології можна застосовувати як засоби навчання; засоби, що вдосконалюють процес викладання; інструмент пізнання навколишньої дійсності та самопізнання; засоби розвитку особистості того, кого навчають; об'єкт вивчення в межах засвоєння курсу інформатики; інформаційно-методичне забезпечення й управління навчально-виховним процесом; засоби комунікації; засоби автоматизації процесу обробки результатів експерименту та управління; засоби автоматизації процесів контролю та корегування результатів навчальної діяльності, тестування й психодіагностики; засобів організації інтелектуального дозвілля. Інформаційно-комунікаційні технології дають змогу будувати процес навчання таким чином, щодо змісту навчання включають вивчення стратегій розв'язування задач, зокрема творчих; забезпечують аналіз і засвоєння студентом (учнем) своєї діяльності; зміст професійного навчання будують з урахуванням реальних виробничих процесів. Використання інформаційно-комунікаційних технологій зумовлює суттєві зміни в методах і організаційних формах навчання. На теоретичному рівні виявлено чотири групи

умов ефективності використання комп'ютера в навчально-виховному процесі: умови, що забезпечують формування соціальної та пізнавальної активності як ключових особистісних характеристик студента в умовах широкого використання ІКТ; варіативність програм, доступ до баз даних (інформації), вибір програм, вибір видів діяльності на рівні школи; умови, що забезпечують розвиток самостійності молодшої людини: діалоговий характер програм, наявність кінцевого результату (в предметній формі), результати на проміжних стадіях навчання, варіативність мов і виконавців програм; умови, що забезпечують розвиток здатності до самореалізації: інтелектуальна продуктивна праця, визначення адресату навчальних програм (користувач або програміст); умови, що забезпечують гармонійну індивідуальність особистості студента; співвідношення образного й логічного компонентів у програмах, співвідношення емоційного й раціонального в педагогічній організації комп'ютеризованого навчання, співвідношення рівня пізнавальної потреби та можливостей її реалізації [7]. П. Сікорський визначає такі основні напрями діяльності використання комп'ютерної техніки й комп'ютерних технологій у вищих закладах освіти: комп'ютеризація навчальних закладів; організація вивчення комп'ютерних навчальних дисциплін засобами комп'ютерних технологій; використання комп'ютерів під час проведення лабораторних і практичних робіт, виконання графічних побудов; фрагментарне використання комп'ютерів під час читання лекцій, проведення семінарських занять (узагальнюючі таблиці, схеми, рисунки тощо); комп'ютеризація контрольних зрізів (індивідуалізація та автоматизація перевірки); розробка електронних текстів лекцій, семінарських і практичних занять, поступовий перехід від механічного записування студентами лекційного матеріалу до організації його сприймання та осмислення, використовуючи готові тексти; психолого-педагогічне обґрунтування суті комп'ютерних технологій навчання, особливостей їх застосування під час організації засвоєння різних навчальних дисциплін; напруження навчально-методичного програмного забезпечення для засвоєння знань, пріоритетне використання комп'ютерних технологій для покращення ефективності вивчення іноземних мов; психолого-педагогічне й технічне забезпечення застосування комп'ютерних технологій для дистанційного навчання; комп'ютеризація бібліотечної справи, вільний пошук інформації за допомогою Інтернету [8].

Практично всі дослідники доходять єдиного висновку про високу ефективність використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі. Чому ж комп'ютерне навчання в умовах вищої освіти все ще не функціонує на належному рівні? Можна назвати цілу низку причин. Це, насамперед, причини організаційно-економічні: недостатня оснащеність навчальних закладів комп'ютерною технікою в потрібній кількості й належному рівні; відсутність педагогічних програмних засобів; недостатня увага до проблеми використання комп'ютера в навчальному процесі, але це причини й організаційно-методичні. Неможливо освоювати

комп'ютерні технології навчання, не маючи певного запасу психолого-педагогічних знань [6]. Водночас практично відсутнє педагогічно обгрунтоване методичне забезпечення навчального процесу, орієнтоване на системне використання засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Недостатньо навчально-методичної літератури для вчителів, навчальних посібників для студентів вищих педагогічних закладів, що розкривали б напрями та можливості використання сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій під час вивчення навчальних предметів [9].

У пошуку нових підходів до організації системи професійної підготовки майбутніх фахівців актуальною є проблема розробки підходів і прийомів навчання й самоосвіти, які забезпечували б можливість неперервного оновлення знань і досвіду використання інформаційних технологій суб'єктами навчального процесу. Надзвичайно необхідним є створення інформаційно-навчального середовища навчального закладу. Перспектива масової комп'ютеризації навчальних закладів створює необхідність цілеспрямованої роботи в цій сфері, а саме: потрібні глибокі й різнобічні дослідження процесу вивчення дисциплін з урахуванням доцільності та ефективності впровадження персональних комп'ютерів; детальна розробка конкретних методик, в решті-решт – створення принципово нової моделі всього процесу навчання. Підвищення якості світи в галузі фізичної культури та спорту, забезпечення її мобільності, привабливості, конкурентоспроможності на ринку праці вимагають подальшого вдосконалення організації навчального процесу у вищих навчальних закладах на засадах гуманності, особистісно-орієнтованої педагогіки, розвитку й саморозвитку студентів та передбачає: використання інформаційно-комп'ютерних технологій, інтерактивних методів навчання й мультимедійних засобів; впровадження електронних засобів навчання (підручників, посібників, каталогів, словників тощо), комп'ютерних навчальних програм. Інформатизація професійної фізкультурної освіти висуває нові вимоги до професійних якостей і рівня підготовки фахівців. Оволодіння сучасними інформаційними технологіями стає одним із основних компонентів професійної підготовки будь-якого фахівця, зокрема і в галузі фізичної культури та спорту, що вимагає розробки й упровадження в навчальний процес вищої фізкультурної освіти, професійно орієнтованих програм і курсів, спрямованих на оволодіння основами необхідних знань і накопичення особистого досвіду їх використання у своїй професійній діяльності. Комп'ютерні технології як частина інформаційних технологій дають змогу сформувати принципово новий стиль роботи, що дає можливість ефективніше розкривати творчі можливості та інтелектуальний потенціал людини. Застосування комп'ютерних програм у освітньому процесі сприяє розвитку теоретичного та практичного мислення того, хто навчається. У зв'язку з цим становлять певний науковий інтерес питання розвитку теорії та практики використання комп'ютерних технологій у освітньому процесі.

При реалізації проектів використання інформаційних і телекомунікаційних технологій як засобу підвищення ефективності навчального процесу, зокрема програмованого навчання фізичного виховання, виникають труднощі організаційного та технічного плану, як, наприклад, відсутність відповідних методичних і навчальних матеріалів, недостатній досвід роботи з комп'ютером, Інтернетом та електронною поштою у викладацького складу, труднощі із включенням такого плану занять до навчального плану тощо, тобто ті проблеми, що треба невідкладно вирішити. Безповоротні зміни на всіх рівнях технології та суспільства вимагають нових підходів у галузі освіти. Телекомунікаційні технології, маючи потенціал глобальної інтерактивності, навчання в процесі сумісної діяльності та необмеженої можливості та продовження навчання протягом усього життя, є частиною нової структури освіти. Вона надає велике значення міжнародній співпраці, відкриває нові можливості роботи, навчання та вирішення різноманітних проблем. Інформація в галузі фізичної культури та спорту перебуває в стадії становлення. Сучасний стан процесу навчання у вищих фізичної культури допускає дослідження нових форм і методик побудов навчального заняття. Одним із перспективних напрямів модернізації навчального процесу вважають використання комп'ютерних автоматизованих комплексів навчання. Результати їх досліджень багатьох науковців показали, що рівень розвитку пізнавальних та інтелектуальних здібностей у студентів-спортсменів залежить від використання викладачем дидактичних засобів і методів, адекватних адаптивним можливостям організму. Ефективність навчального процесу несумісна з перевантаженням психічної діяльності його учасників. Застосування комп'ютерної техніки з дотриманням зазначених вимог здатне значно підвищити продуктивність праці учасників педагогічної діяльності завдяки високоякісній передачі навчального матеріалу, концентрації уваги на ключових моментах навчального матеріалу та водночас зменшити непродуктивні втрати сил і часу на пошук, обробку, сприймання й засвоєння інформації. Тісна залежність результатів їх вирішення від практичної діяльності в цій сфері становить специфіку спортивної науки. Постійне збільшення обсягів наукових досліджень, розширення їх тематики, з одного боку, і гостра необхідність швидкого впровадження їх результатів у практику – з другого – підвищують вимоги до забезпечення наукового інформування фахівців галузі. Наукові дослідження галузі (організаційні, теоретичні, експериментальні) становлять самостійний напрям – інформаційний.

Інформаційне забезпечення фахівців галузі фізичної культури та спорту передбачає, насамперед, надання вичерпної інформації, що відображає методологічні принципи, методи наукових досліджень. Серед завдань інформаційного забезпечення – комплектування, обробка, збереження, пошук і розповсюдження наукової інформації. Інформація в галузі фізичної культури та спорту перебуває в стадії становлення. Знання структури інформації, її функцій, питань комплектування бібліотечного фонду

джерелами інформації, видів доведення її до користувача дасть змогу фахівцям галузі краще використовувати можливості бібліотечних послуг. Наукова інформація галузі зберігається в багатьох джерелах: книгах, монографіях, науково-методичних розробках із проблем розвитку галузі. Знання джерел наукових досліджень, можливість використовувати ці дослідження на практиці – необхідні умови інформаційного забезпечення науковців галузі. Адже для того, щоб вирішувати теоретичні, практичні завдання, вони повинні володіти відповідною інформацією.

Нині одним із головних недоліків інформаційного забезпечення науковців галузі фізичної культури та спорту є відсутність галузевої узагальненої бази даних інформації. Це призводить до того, що фахівці галузі інколи не знають сучасних наукових досліджень із тих чи інших аспектів галузі, багато досліджень не знаходять практичного застосування. Необхідність удосконалення знань, постійного розширення обсягу науково-дослідних робіт, підвищення професійного рівня фахівців збільшує потребу науково-обґрунтованого пошуку інформації, в якій відображено сучасний рівень досягнень науки про спорт. Підвищення дієвості інформації, посилення її ролі як чинника наукового управління фізичною культурою та спортом залежить від того, як її накопичують, обробляють, аналізують і надають користувачам. Ефективний процес інформаційного забезпечення має ґрунтуватися на сучасних досягненнях інформатики, інформаційних технологій, на використанні сучасних інформаційних форм і методів. Вирішити основні завдання інформаційного забезпечення науковців галузі, зокрема донести інформацію до практичних споживачів, а також забезпечити нею навчально-тренувальний процес мають спеціалізовані бібліотеки ВНЗ [10].

Результати теоретичного аналізу досліджуваної проблеми свідчать про активізацію інтересу українських дослідників до проблем підготовки фахівців з фізичної культури та спорту. Основні питання, які стають предметом аналізу науковців, – це створення ступеневої системи підготовки фахівців із фізичної культури; розробка психологічних основ педагогічної майстерності вчителя фізичної культури; медико-біологічна підготовка фахівців фізичної культури та спорту; професійно-педагогічна підготовка спортивних педагогів; підготовка майбутнього вчителя до пошукової роботи; профорієнтаційна робота; використання національних традицій у системі підготовки вчителів із фізичного виховання. Специфіка вищів фізичної культури полягає в тому, що значну частину студентів становлять сучасні спортсмени. Для них здобування вищої освіти досить проблематичне внаслідок специфіки їхньої професійної діяльності та віддаленості від центрів навчання. Розвиток системи дистанційного навчання, одним із основоположних принципів якого є відкритий освітній простір, дає змогу вирішити завдання щодо залучення величезної маси спортсменів до освітнього процесу й тим самим реалізувати другий принцип: освіта як відповідальність перед суспільством, освіта для розвитку особи та навчання протя-

гом усього життя; громадянськість як короткострокова й довгострокова соціальна доцільність.

Дистанційне навчання, що поєднує в собі переваги комп'ютерних і телекомунікаційних систем, які швидко розвиваються, має ключові позиції в освітній діяльності. Його необхідність у освітній сфері фізичної культури та спорту не викликає заперечень, оскільки майже всі сучасні спортсмени-студенти, навчаються за індивідуальними планами внаслідок неможливості поєднання активної спортивної діяльності та відвідування навчального закладу. Для них дистанційне навчання, особливо з теоретичних дисциплін і предметів за вибором, а також очікуваний перехід на систему кредитів у освітньому стандарті є єдиною можливістю здобути базову освіту за допомогою нових інформаційних технологій. Фахівці галузі фізичної культури та спорту працюють в умовах постійного розширення інформаційного середовища, адже спортивна наука безупинно розвивається. Проблеми інформаційного забезпечення галузі є актуальними: швидко зростає кількість інформаційних продуктів, унаслідок чого збільшується цінність інформаційних послуг, результатом яких є миттєва доступність наукових, навчальних і довідкових матеріалів, що дає змогу фахівцям спиратися у своїй практичній діяльності на найбільш сучасну науково обґрунтовану інформацію. Дуже часто, намагаючись самостійно знайти потрібну інформацію, науковці галузі стикаються з проблемою її розгалуженості, розрізненості, поганої каталогізації, а інколи й відсутності. Тому виявити необхідні першоджерела важко, користування ними з вищевказаних причин ускладнене, особливо через таку практику надання доступу, яка існує сьогодні. Створення нової конкурентної інформаційної індустрії висуває нові вимоги як до системи інформаційного забезпечення, так і до інформації. Частковим вирішенням проблеми є звернення до світових інформаційних систем. В Інтернеті наукова інформація з питань фізичної культури та спорту на сайтах ВНЗ України практично відсутня. Інформація галузі наявна тільки на сайті Національної бібліотеки України ім. Вернадського у вигляді повнотекстової бази даних авторефератів з фізичної культури та спорту; електронний каталог бібліотеки містить коротку інформацію про спортивні видання, які зберігають у фондах бібліотеки. Впровадження сучасних технологій у навчальний процес відбувається за такою моделлю: етап підготовки – визначають тему та здійснюють пошук інформації, що сприяє розвитку пізнавальної та професійної мотивації; етап відбору інформації – визначають уміння працювати з першоджерелами, аналізують потрібну інформацію, синтезують, відбирають і обробляють; етап оформлення – завершення роботи. Навчальна інформація – це певна система, яку студент повинен сприйняти та засвоїти. Основними компонентами моделі є конкретні знання, вміння та навички, які забезпечують високоефективне функціонування системи освіти. Нові інформаційні технології висувають підвищені вимоги до якості роботи та рівня кваліфікації педагогічних працівників і керівників професійних навчальних закладів. Прогрес у цьому напрямі

значною мірою визначається рівнем підготовки викладачів спеціальних дисциплін, педагогів професійного навчання, майстрів виробничого навчання. Тенденції розвитку суспільства вимагають невідкладного вирішення проблеми випереджального розвитку системи освіти на основі інформаційних технологій, створення в країні єдиного освітнього інформаційного середовища. Інформатизація передбачає істотну зміну змісту, методів і організаційних форм освіти.

Висновки. Аналіз науково-педагогічної літератури з проблеми дослідження свідчить, що в сучасних умовах розвитку освітньої сфери зростає інтерес учених до інформаційних технологій, їх дидактичного потенціалу та можливостей застосування в галузі фізичного виховання та спорту. Застосування інформаційних технологій у цій галузі оптимізує навчальний процес, діяльність учителя та учнів, сприяє якісному засвоєнню ними навчального матеріалу. Інформаційні технології вимагають від фахівців спортивної галузі підвищення їх загальної комунікативної та інформаційної культури, знань і вмінь застосовувати ці технології в професійній діяльності. Напрямок подальших досліджень – дидактичний аспект організації дистанційного навчання в системі підготовки фахівців у вищій фізкультурній освіті.

Список використаної літератури

1. Постанова КМУ “Про затвердження Державної програми “Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці” на 2006–2010 роки” від 07.12.2005 р. № 1153 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1153-2005-%D0%BF>.
2. Постанова Верховної Ради України “Про затвердження Завдань Національної програми інформатизації на 2006–2008 роки” від 04.11.2005 р. № 3075-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3075-15>.
3. Наказ Міністерства освіти і науки України “Про затвердження Плану дій щодо забезпечення якості вищої освіти України та її інтеграції в європейське і світове освітнє співтовариство на період до 2010 року” від 13.07.2007 р. № 612 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nmu.edu.ua/bolon11.php>.
4. Сподін Л. А. Освіта як детермінанта розвитку особистості / Л.А. Сподін // Науковий вісник Національного аграрного університету. – 2005. – № 90. – С. 252–256.
5. Биков В. Ю. Інформатизація регіональної системи освіти: загальний опис і основні компоненти реалізації / В. Ю. Биков, Н. М. Чепурна, В. М. Саух // Комп’ютер у школі та сім’ї. – 2006. – № 3. – С. 3–6.
6. Щербак О. Підготовка педагогів професійного навчання до творчого використання інформаційно-комунікаційних технологій / О. Щербак // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць. – Київ ; Вінниця, 2006. – С. 14–20.
7. Роберт И. В. Информационные технологии в науке и образовании / И. В. Роберт, П. И. Самойленко. – Москва, 1998. – 176 с.
8. Сікорський П. І. До питання про поняття комп’ютерних технологій навчання / П. І. Сікорський // Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи : зб. наук. праць. – Львів : ЛДУ БЖД, 2006. – С. 601.
9. Снігур О. А. Новітні інформаційні технології в професійній підготовці майбутнього педагога / О. А. Снігур // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми : зб. наук. праць. – Київ ; Вінниця, 2006. – С. 458.

10. Свістельник І. Р. До питання інформаційного забезпечення науковців галузі фізичної культури і спорту / І. Р. Свістельник // Педагогіка, психологія та мед.-біол. пробл. фіз. виховання і спорту. – 2002. – № 20. – С. 51–56.

Стаття надійшла до редакції 19.01.2016.

Сватъев А. В. Применение информационно-коммуникационных технологий в профессиональной подготовке будущих специалистов физического воспитания и спорта

В статье рассмотрены проблемы повышения качества образования в области физической культуры и спорта путем использования информационно-коммуникативных технологий, интерактивных методов обучения, мультимедийных средств, внедрения электронных средств обучения, компьютерных учебных программ. Указано, что тенденции развития общества требуют неотложного решения проблемы опережающего развития системы образования на основе информационных технологий, создания в стране единого образовательного информационного пространства.

Ключевые слова: технологии, подготовка, воспитание, спорт, методы, средства, программы.

Svatyev A. The Use of Information and Communication Technologies in Professional Training of Future Specialists of Physical Education and Sport

The article considers the problem of improving the quality of education in the field of physical culture and sports through the use of information and communication technologies, interactive methods of learning, multimedia means, introduction of e-learning, computer-based training programs, and noted that the trends of development of society are the most urgent problems of priority development of the education system on the basis of information technologies, creation of the uniform educational information space. This article aims at identifying possible ways of formation of professional knowledge, skills of future experts in physical culture and sport on the basis of information and communication technologies and learning tools. Analysis of scientific pedagogical literature on the problem of the study shows that in modern conditions of development of the education sector there is an increasing interest of scientists in information technology, their didactic potential and application possibilities in the field of physical education and sport.

At the same time, the analysis of the scientific-pedagogical sources and the study status of the study of this problem suggests that the problem of use of information and telecommunication technologies in training specialists in the field of physical culture and sport is not sufficiently developed. Use in the teaching of new information technologies is one of the directions of Informatization of education and, along with that promotes the formation of information culture as an integral part of the professional culture of a specialist, the formation of such professionally important qualities as professional competence, mobility, flexibility, independence. Information technologies provide access to information, that is, give absolutely new opportunities for gaining professional knowledge, creativity. Use in educational process of information and communication technologies contribute to its intensification.

The application of information technologies in the industry and optimizes the learning process, the activities of teachers and students contributes to the quality of mastering of educational material. Information technologies require the professionals in the industry, improving their overall communication and information culture, knowledge and skills to apply these technologies in their professional activities. The direction for future research – didactic aspect of distance learning in the system of training specialists in higher physical education.

Key words: technologies, preparation, education, sport, methods, tools, programs.